

SREDNJEVEŠKA EPIKA

DANSKI EP: BEOWULF (8-11.STOL)

O čem gre: Stara angleška klasika govori o velikem bojevniku, ki premaga pošast Grendel. V nadaljevanju pa kot veliki kralj ubije še njegovo mater. Potem pa umre.
Zakaj je pomemben: Predvsem zato, ker je najboljšo delo v angleščini, ki je preživelo celih 1000 let.

Beowulfov spopad z Grendalom: Tatinski morilec Grendal je prilezel izza mračnih pobočij, da bu ugrabil borca v glavni dvorani. Lazil se je pod nebom in zagledal dvorec Heorot v vsem svojem sijaju; dvorec poln medice. Zamahnil je z mečem po zapahu in ta se je takoj vdal. Poln zla in srda je odrinil vrata in vstopil v dvorano. Vsi so spali. Le Hygecalov je čakal nanj in na njegov napad. Grendal pa ni okreal in je zgrabil nekega borca, ga ubil in raztrgal s kremplji ter pil njegovo kri. Celega je nato požrl. Hodil je po dvorani in tipal za tanom, da bi ga zgrabil z grobo dlanjo. A Geat je uganil njegov naklep. Napol se je dvignil in sede odrinil roko s sebe. Ustrašil se je saj še nikoli ni občutil take moči v rokah pa ni vedel kam naj se umakne. V glavi mu je govorilo naj zgine v temo. A bilo je prepozno. Pokali so prsti. Geat je poskušal vse da bi ušel, a Grendal je naredil korak in se ga lotil od blizu. Ves Heorot je bil na nogah. Z borce se je gostija sprevrgla pekel. Grmelo je od divjega besa, ko sta se med seboj spopadla bojevalca. Klopi so pokale in odpadale s podstavkov. Danski kraljevi zbor je menil, da dvorcu lahko škoduje le jezik plamenov in ne moški spopad. Prestrašeni severni Danci so se stresali kot Dvor ob neprestanem hrupu mečev. Skriti so za stebri vlekli na ušesa strašno prepevanje, pesem poraza in zavijanje hlapca, katerega je največji silak med vrlimi borci čvrsto zgrabil v neusmiljen prijem z močno pestjo.

FRANCOSKI EP: PESEM O ROLANDU (I. 1100)

Ep temelji na zgodovinskih dogodkih iz leta 778, ko so med vračanjem čet Karla Velikega iz Španije zadnjo stražo pod Rolandovim poveljstvom napadli roparski krščanski Baski. Ta snov je predelana v duhu prve križarske vojne (1095 - 1099) zoper Saracene, zato so na mesto Baskov stopili muslimanski Saraceni (oz. Mavri), ki so s pomočjo izdajalca Ganelona obkolili Rolandovo četo v dolini Roncevaux. To snov obdeluje ep v treh delih.

V prvem se spreta Ganelon in Roland, Ganelon pa s pomočjo saracenskega kralja Marsila zasnuje maščevanje. Na poti domov Karel dobi ponudbo saracenskega kralja Marsila iz Zaragoze, ki mu obljubi, da se želi spreobrniti iz pogana v kristjana. Karel ponudbo sprejme in v Zaragozo pošlje grofa Ganelona, ki ob stiku z Marsilom izkoristi priložnost, da se maščuje svojemu posinovljencu Rolandu.

V drugem delu Saraceni zajamejo in pokončajo Rolanda in njegovo četo. Ganelon s Saraceni organizira zasedo pri zadnji straži Karla Velikega, ki ji poveljuje Roland, v njej pa sta še njegov prijatelj Oliver in škof Turpin. Saraceni napadejo prvi in Roland je preponosen, da bi zatrobil na svoj bojni rog Oliphant, kakor mu je naročil sam Karel, v primeru, če bi naleteli na kakršno koli oviro in bi potreboval pomoč. Franki se borijo herojsko, vendar so številčno prešibki. Ko prizadeti in žalostni Roland vidi, da

je njegov prijatelj Oliver ranjen in da mu ni več pomoči, se poniža in nazadnje zatrobi, a za njegovo vojsko in zanj je že prepozno. Karel se s preostalo vojsko vrne na pomoč, spozna, da je Ganelon izdal svoje ljudstvo, in ga zato kaznuje. Preden Roland umre, skuša neuspešno zlomiti svoj nadnaravni meč Durandal, da ne bi prišel v roke poganom. Pade na tla z glavo obrnjen proti Španiji in se spominja, koliko dežel je pomagal Karlu osvojiti, nazadnje pomisli še na rodno Francijo in umre. Sveti Gabriel njegovo dušo odnese v raj.

V tretjem pa se Karel Veliki maščuje nad Saraceni. Iz jeze uniči Mavre ter premaga emirja Baliganta, ki je okrepil Saracene, s temi bitkami pa maščuje smrt nečaka Rolanda. Ko se Karel vrne iz Roncevauxa, je Ganelon postavljen pred sodišče in usmrčen. Aude, Rolandova ljubezen pa od žalosti umre, ko izve da se Roland ne bo nikoli več vrnil domov.

NEMŠKI EP: PESEM O NIBELUNGIH

Ep pripoveduje o Kriemhildi, ki je veljala za najlepšo med dekleti. Z njo so živeli njeni bratje Gernot, Giselher, Gunther in polbrat Hagen. Na drugi strani pa opiše Siegfrieda, ki se je odločil, da se bo poročil s Kriemhildo. Siegfried pride na wormski dvorec, kjer je živela Kriemhilda, in na tem dvorcu ostane nekaj časa. Ko je prvič zagledal Kriemhildo, je bil popolnoma očaran nad njo, ta pa mu je naklonjenost vračala. Siegfried se je, zato da bi dobil njeno roko, odločil, da bo pomagal Guntherju pridobiti Brunhildo za ženo. Skupaj sta odšla na pot po Brunhildo, ko pa sta prispela do nje, se je moral Gunther z njo pomeriti v bojnih igrah. Z zvijačo Siegfrieda mu je uspelo zmagati in tako je Brunhildo odpeljal s seboj na dvor. Sledila je poroka Siegfrieda in Kriemhilde ter Brunhilde in Guntherja. Obema sta se rodila sinova. Nekega dne sta se Kriemhilda in Brunhilda sporekli. Brunhilda je zato zahtevala Siegfriedovo smrt. Kriemhilda je v dobre namene, nevedoč, da je Siegfrieda s tem tako rekoč pogubila, izdala Hagenu Siegfriedovo ranljivo mesto. Tako je Hagen Siegfrieda na lovu ubil. Kriemhilda je takoj vedela, da je to storil Hagen. Čez nekaj časa je Atila, hunski kralj, izgubil svojo ženo, zato se je odločil, da bo očaral Kriemhildo. Ta sprva ni hotela sprejeti ženitne ponudbe, nato pa se je le vdala. Preselila se je k Atili na dvor, kjer je skovala maščevalni načrt, kako bo ubila Hagena. Moža je prepričala naj pošlje po njene sorodnike. Hagen je bil sprva proti obisku, saj je slutil Kriemhildino maščevanje, vseeno pa so obisk sprejeli. Na poti proti Kriemhildi je Hagenu vila potrdila njegovo sumničenje. Povedala mu je, da bodo vsi, ki gredo na obisk, pogubljeni. Kar je vila napovedala, se je tudi zgodilo. Na dvoru so se vneli boji, umrla sta tudi Hagen in Gunther. Kriemhilda je najprej odsekala glavo Guntherju, nato pa je ubila še Hagena. Ko je to videl Hildebrand, se je odločil, da bo maščeval Hagenovo smrt, in tako je ubil še Kriemhildo.